

U jednoj od svojih crtica pisao sam o svircima misleći tada na starčevačke harmonikaše. U toj crtici, među spomenutim harmonikašima našlo se i ime Luke Vukovića. Ovo su moja sećanja na čika Luku, a namera mi je da i podstaknem čitalaštvo da osveže svoja sećanja na pojedine naše sumeštane i na taj način sačuvamo trajnu uspomenu na njih.

Luka Vuković rođen je davne 1928. godine, kao treće dete Roze i Stipana Vukovića, a sestre su mu bile Klara (1923.) udata Stana (Krašovan) i Marija (1926.), koja se dva puta udavala - prvo za Josu Lapića, a kasnije za Antona Purgera. Vukovićeva kuća bila je na kraju sela u Ritskoj ulici, zadnja prema Omoljici, tako da smo ih smatrali "čuvarima sela", a deda Stevo je tako i delovao, naročito kad je još imao i pušku iako samo lovačku, na ramenu. Pretpostavljam da je čika Luka još kao dete oboleo od dečije paralize, jer u to doba još nije postojala vakcina, što je ostavilo traga na njegovo fizičkom izgledu. Jedna noga mu je ostala kraća, tako da je hodao uz pomoć štapa. Bez obzira na ovaj mali nedostatak, prirodno je bio nadaren za muziku, pa je vrlo rano naučio da svira harmoniku, a očigledno da je imao i dobrog učitelja. Zbog svog umeća bio je omiljen među svojom generacijom, i oko njega su se vrlo rado okupljali u to vreme mladići iz Gornjeg kraja, naročito kada je bilo manje posla ili u vreme kada se nije radilo. O ovome svedoči i jedna požutela fotografija čika Luke s harmonikom u društvu mladih ljudi iz komšiluka.

Čika Luka se oženio 1946. godine s Rozom rođ. Katana, koja je bila tada petnastogodišnjakinja, ali takav je bio običaj u Starčevu da se devojke vrlo rano udaju. U braku nisu imali dece, no to nije bio razlog da svoj zajednički život ne ispune ostalim stvarima koja su ih zajednički ispunjavale i u kojima su se zajedno dobro osećali. Iako su Vukovići imali relativno dosta zemlje, od koje se moglo kako tako živeti, čika Luka je koristio svoje znanje sviranja harmonike kao i dobar glas, pa je svirao po svatovima i nekim drugim svečanostima, a svirke su donosile i dobru zaradu. Za svatove u ono doba znao se skoro unapred repertoar, koji je bio prilagođen svatovskim običajima, a nije bilo svatova bez uobičajenog bećarca, pesama kod prodaje mlade, pesama kod povratka s venčanja i prelaska preko skele, banatskog staračkog kola, valcera, Ficka, Mađarca, sirotice itd. Naročito je bilo interesantno kada je za svatovima morao da hoda i svira harmoniku dok su ujutro onako lagano pijani i pospani igrali Oro za razbuđivanje.

I nina Roza je imala dobar glas, pa su njih dvoje, naročito u zimsko vreme nekoliko sezona bili po raznim kafanama živa muzika. Čika Luka i nina Roza, angažovali su se i u društvenom životu Starčeva. Prirodna nadarenost kako za svirku i pesmu, bila je upotpunjena i smislom za glumu. Tako su zajedno ostvarili nekoliko zavidnih uloga u komedijama i igrokazima u starčevačkom amaterskom dramskom pozorištu. U doba popularnih zimskih takmičenja sela, čika Luka je učestvovao često ili kao solista na harmonici ili kao član orkesta, ili se pak našo u žiriju.

No vremena su se počela menjati. Kafane više nisu bile mesta gde je harmonika bila prevladajući način izvođenja muzike, stasali su neki novi starčevački harmonikaši, igranke i proslave su okupirali muzičari s električnim gitarama, u kuće su se uvukli televizori, sve se manje družilo i u društvu zabavljalo, pa je tako čika Luka polako napustio sviranje i okrenuo se poljoprivredi. Kupio je i traktor, a pripremao se da izgradi i novu kuću, kako bi on i njegova nina Roza mogli uživati pod stare dane.

Ali, došle su i nesrećne devedesete godine. Krajem druge polovine poslednje decenije 20. veka, tokom ratnih dešavanja u Srbiji 1999. godine, pod ne baš najjasnijim okolnostima,

O Starčevcima - Luka Vuković - harmonikaš

Napisao Vinko Rukavina
subota, 07 mart 2015 17:33

stradala je i nova kuća Vukovića, koja potom nikad nije obnovljena.
Nekako nas je u to vreme i čika Luka napustio.